

NAMEN NOEMEN

Al voor de maand november kregen we al met de eerste najaarsstormen te maken. Een bezoekje aan het strand is na zo'n storm altijd interessant. Er zijn dan vaak leuke, vreemde zaken aangespoeld.

Zo vond ik eens enkele wonderlijke voorwerpen in de vorm van een driehoek. Iets tussen been en koraal in, bezet met kleine zeepokken. Niemand kan me vertellen wat het is, zelfs een bottendeskundige als Johan Passchier niet.

Ook Ellen van der Niet, die zoveel over het strand kan vertellen, komt er niet uit. Een storm, vooral een westerstorm drijft ook de vogels van de open zee naar de kust. Je hebt dan kans op pijlstormvogels en zeker Jan-van-genten.

Het is Jan Verwey die eens schreef dat je niet alleen na de storm, maar ook tijdens de storm op het strand moet zijn.

Zo zag hij daarbij eens enkele Vorkstaartmeeuwen in een storm voorbij scheren. Een waarneming waaraan hij overigens later is gaan twifelen.

Vissers op de bomschuiten en de loggers kenden de vogels van de open zee en gaven ze bijnamen.

Ze zijn te lezen in het boekje van Blok en Ter Stege: *De Nederlandse vogelnamen en hun betekenis*. Na het uitkomen van het monumentale werk over de vogelnamen van Klaas Eigenhuis is het boekje wat in de vergetelheid geraakt. Dat is jammer, al was het alleen maar vanwege de *Ode aan de ornithologische ambitie van zoon Jan*, van Albert Verwey.

Deze schrijft in de ode, dat het een kolfje naar zijn hand is, om te rijmen over het land vol vogels, die Jan hem toonde.

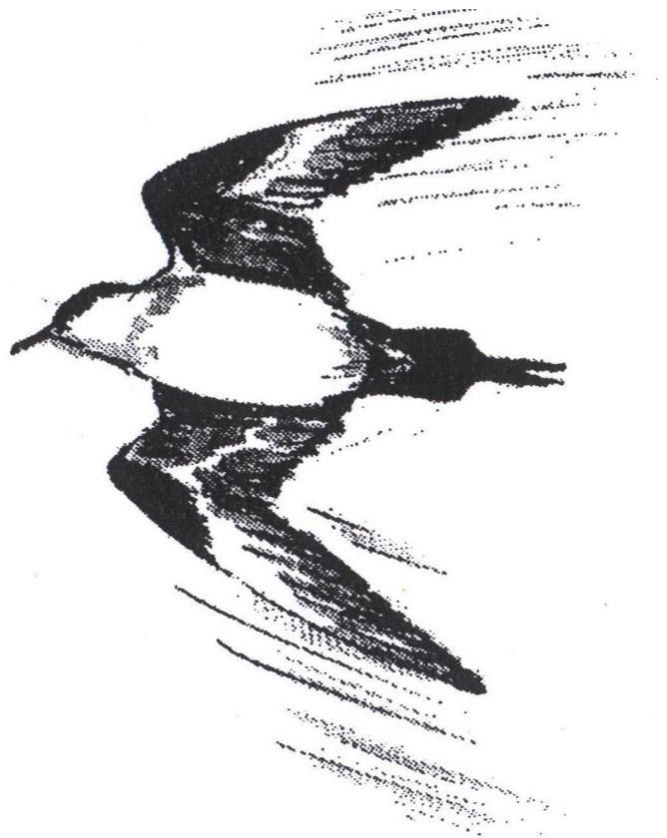
Hij vervolgt dan:

*Ik zag daar niet enkel de leeuwerik,
Maar de heimourik en de doverik,
En de gril en de grit en de kwid en de krik
(...)
En een kliet en een knot en een ak en een gust
En een alk en een erk en een krak en een krust
(...)
En het zag om een hoekje een kale kadotter
Met zijn vrienden, de sprotter en de protter
(...)
Een eindelijk als de baas van het spul, kleine Jannetje
Arm in arm met 't ovenbakkermantje
(...)*

De Noordwijkse vissers zullen de bijzondere vogels van Verwey wel nooit hebben gezien. Wel de Jan-van-genten die ze zeezotten noemden, het stormvogeltje met de mooie naam malefijte en de jagers die als elsenars werden aangeduid. Die elsenars zijn gemakzuchtige vogels. In plaats van zelf een visje te vangen achtervolgen ze meeuwen en sterns, tot die hun vangst laten vallen.

Het is bekend dat Noordwijkers nogal gehecht zijn aan hun woonplaats. Nu wil ik niet zeggen dat zij gemakzuchtig zijn, maar toch voelen zij zich in hun dorp, zoals een oud spreekwoord zegt: *Als een elsenaar onder de meeuwen*.

W. Andelaar

Elsenaar (Kleine Jager)